11. 12. 2022 – Na koho jste se přišli podívat?

1. čtení: Iz 35, 1-10

Píseň: NEZ620 – Moc předivná

Základ kázání: Mt 11, 2-11

Kázání: Milí shromáždění,

Jan Křtitel seděl ve vězení, z něhož už nikdy nevyjde ven. Takřka jistě věděl, že tam zemře. Vždyť vytrvale kritizoval a volal k pokání všechny – včetně krále Heroda. Veřejně kritizoval lidské pokrytectví, zrádu, zlo, pýchu – také krále Heroda. A jistě dobře věděl, co se stalo s drtivou většinou předchozích israelských proroků: Byli zabiti. Právě Božím lidem.

Tak se jen těžko vciťujeme do Křtitelovy otázky. Dnes nám v Evropě pro víru v Krista hrozí maximálně vytrvalá buzerace Písem svatých, že máme nést Kristovo dobré ovoce. O čemž mluví také oddíly předchozí, druhé, adventní neděle.

Pro Jana šlo o otázku a odpověď existenciální. A existenční. Protože se plně oddal Bohu. Plně věřil, že v jeho době přijde Boží Syn, Mesiáš. Podle toho také žil. Na rozdíl od drtivé většiny těch, co se také považovali a prohlašovali za Hospodinovy věrné. Za Boží lid.

Vytrvale usiloval napravit svět i lidi kolem sebe. Vytrvale volal k pokání i naději. Vytrvale *neustupoval* zlu, lžím, polopravdám, hříchu ani strachu. Ani smrti. A teď za to sedí ve vězení. Teď za to má *zemřít*.

Tak má být Janova otázka šokující. Zejména pro spokojené nejen evropské křesťany nejen 21. století, ačkoli Pro křesťany prvního století byla naopak povzbudivou. Proč raději neprosí Krista o záchranu? Proč s Ježíšem neosnuje plán na své vysvobození? Na státní převrat? Na nastolení Boží vlády – Božího království?

Proč se, v posledních dnech svého života, zajímá „jen“ o to, jestli Ježíš opravdu je „ten, který má přijít?“ Vždyť Janovi už to mohlo být úplně jedno!

Tak má stejně šokovat i Ježíšova odpověď. Má působit skandálně. Protože je skandální. Proto je právě slovo „skandalidzó“

užito autorem evangelia. A přeloženo, Bůh ví proč, jako „… kdo se nade mnou *neuráží*.“ Na Ježíšových slovech přece není nic urážlivého. Na tom, co dělal, v podstatě také ne.

Ale skandální, provokativní a provokující Ježíšovy činy i slova *byly* a *jsou*. Ježíš *byl* opakovaně drzý a mluvil bez servítek. Jako také Jan Křtitel. Tak i nyní se má posluchač zarazit: Co je to za odpověď člověku v cele smrti? Co je to za Mesiáše, který ani člověku, který zakrátko zemře, rovnou odpověď prostě *nedá*?! Co je to za Božího Syna, který jedna takto zcela *ne-pastoračně*, *anti-pastoračně*?

No právě proto, že božsky. Také proto v lidských očích trochu drze, paradoxně a absurdně: Právě to, kvůli čemu a čím se Jan ptá, *právě to* je Křtitelovi odpovědí. Jan totiž *slyšel* o činech Kristových. Slyšel o tom, že slepí vidí, chromí chodí atd. *Proto* se Ježíše ptá. A Ježíš odpovídá: Podle ovoce poznáte strom. Nesu, Jane, dobré ovoce? Naplňuji slova proroků? Vidí slepí, chodí chromí atd.?

V tom je božskost Ježíšovy odpovědi: „Jestli jsem, nebo nejsem, ‚ten, který přichází,‘ je pro tvůj časný život, milý Jene, tvoje rozhodnutí. Pro lidský časný život a svět jde jen a jen o tvé přijetí a důvěru. O tvé spolehnutí.“ Samozřejmě podložené: „Zhodnoť mě, Křtiteli, podle mých *činů!* A pak se rozhodni, jestli ve mně budeš věřit. Jestli *mně* budeš věřit. A nebo budeš raději čekat na někoho jiného. Lepšího.“

Božskost Ježíšovy odpovědi pak není jen v tom, že *právě tak* jedná Bůh s člověkem *od počátku* – totiž že člověku ponechává svobodné, ale zodpovědné, rozhodnutí, na co budeme spoléhat. Je také v tom, že *právě tak* se má člověk rozhodovat vždy: Po *ovoci* poznáš strom. Svou důvěru svěřuj podle lidských *činů*. Ne keců. A už vůbec ne podle slibů. Ber vážně, jak se lidé *chovají*. Ne co všechno se snaží kdekomu *nakukat*. Nedej na silácké řeči. Ani na hraní si na oběť. Ani na komandýrování. Ani na výmluvy. Ani na slaďoučké pohádky.

Protože *právě tak*, mluví mocní lidského světa. Právě na to spoléhají mocní lidského světa. Že nebudou brány vážně jejich *činy*. Že všechno okecají. Jako v to věřili už muž a žena v Boží zahradě v Gn 3. A, bohužel se ukazuje, že na stejné spoléhají také ostatní lidé. Kamarádi, známí, příbuzní, partneři, děti, podvodníci, manipulátoři, nadřízení, zaměstnanci, firmy i církve. Spoléhají na to, že ostatní budou vážněji a závazněji brát *slova* než *skutky*. Slova, než *absenci*

skutků. Vždyť kolik toho o člověku vypovídá, co všechno *nedělá*! Co dělat *odmítá*. Čemu a proč se *vyhýbá*.

Také proto se Ježíš ještě drzeji a drsněji navezl do všech, kdo stále znovu právě za ním přicházeli. Navezl se do všech, kdo chodili za Ježíšem jako šoumenem. Jako léčitelem a divotvůrcem. Za Ježíšem jako Mesiášem. Kteří stejně chodili také za Křtitelem.

Navezl se do všech, kdo chtěli další show. A kteří ji brzy dostanou: Křtitelova hlava bude Herodovi přinesena doslova na stříbrném podnose. „To chcete?“ „To vás zajímá?“ „To vás láká?“ „Chcete vidět, jak ten oprsklý, drzý a žádnou-lidskou-autoritu-neuznávající Jan dostane na frak právě od světské, lidské moci?“

„Nebo jste se snad přišli podívat na proroka?“ Protože Jan byl *mnohem* víc než „jen“ prorok. A také proto skončí *mnohem hůř* než proroci v lidském světě. Také proto, že Herodes považoval Křtitele za takřka přítele. Stejně skončí také Ježíš sám. Ačkoli Ježíšovi se bude obdivovat zase Pilát. A stejně i všichni z Dvanácti Ježíšových učedníků. A mnoho dalších křesťanů.

Jan je dokonce *největší* z těch, kteří narodili z ženy! Kam se na něj hrabou všichni ti, které posloucháte. Jejichž slovy se řídíte. Všichni ti, kterých se bojíte! Včetně *sebe samých*!

I to má být opět šokující: To přece znamená, že Křtitel je *větší než Ježíš*! Ježíš sice nemá pozemského otce, ale pozemskou matku *má*! Právě na to se přece právě teď o adventu připravujeme – že se *narodil z ženy*!

Také proto je Ježíš frajer. Také proto je Božím Synem. Protože *stále znovu* odkazoval k *někomu jinému* než k sobě. Nenavazoval, nenavěšoval, nepoutal lidi na *svou* osobu. Přesně to dělají vůdcové kultů! Ježíš stále znovu odkazoval k Bohu. Také slovy: „Proč mi říkáš dobrý? Jen jediný je dobrý!“ Totiž *Hospodin Bůh*. Tak Ježíš upřednostňuje, vyvyšuje také Jana Křtitelem před sebou samým. O to víc, že v posledních dnech Křtitelova života. O to víc, že tváří v tvář zcela mylně chápajícím zástupům.

Protože Jan zemře pro svou víru v Hospodina a Krista. *Neustoupí* zlu ani o píď. *Nepodlehne* svému strachu. Nedá si vládnout vlastním strachem ani lidskou mocí. Ani svými představami o Bohu ani Mesiáši. Takových lidí je v celých lidských dějinách jen malá, malinkatá hrstečka. A dnes – jsou vůbec nějací takoví? Vždyť Křtitel

věřil v Krista, ačkoli o jeho činech *jenom slyšel*! Neviděl je! Neměl osobní zkušenost! A zažije *pravý opak* Boží záchrany – bude mu useknuta hlava pro *věrnost právě Bohu*!

A přesto je Jan Křtitel, největší z lidí, *nejmenším* v Božím království. Aby těch šoků, zvratů a převracení nebylo málo. V Božím království ani tenhle největší a nejlepší není v podstatě *nikým*. Všichni ostatní v Božím království jsou *větší* než ten *nejlepší z nás*! Co potom my? Jak se můžeme byť jen dostat do Božího království, když ten nejlepší z nás je poslední nad čárou přijatých?

Tak jasně, že se mnoho nad Kristem uráželo a uráží. Včetně křesťanů. Jasně, že pro mnohé je dodnes Kristus skandálem. Vždyť má přece motivovat, nabudit, energizovat, lichotit, lákat! Jinak mu do té Církve nikdo chodit nebude!

No, tak nebude. Schválně, o co tím Kristus přijde. O co tím přijde Bůh. Schválně, o co tím naopak přijdou všichni ti, kdo mají pocit, že Bohu, světu, věčnosti a spáse a církvi rozumějí lépe. Ti, kterým vládne strach. Kteří poslouchají raději lidi než Boha. Kteří hlavně nechtějí nic ani *riskovat* pro byť jen vlastní spásu. O spáse a dobru ostatních ani nemluvě. To by bylo příliš biblické. Příliš křesťanské. Příliš kristovské a křtitelovské. Příliš prospěšné pro *všechny*.

Protože Bůh nabízí naprostou proměnu všeho v dokonalé království. Jak jsme to slyšeli už minulý týden. Nabízí a slibuje převrácení všeho, co považujeme za nezbytné a samozřejmé pro chod světa. Nabízí proměnu pouště a vyprahlosti v zahradu. Možná i rajskou. Převrácení pomsty a odplaty ve spásu. Nabízí plesání z úst němých.

A nabízí, že za to všechno dokonce sám zaplatil.

Amen.

Píseň: NEZ446 – Vesele zpívejme; 1.-7. sloka